

უკუგადატანა ფსიქოტრავმატოლოგიის სფეროში
რა ფორმითა და შინაარსით ვლინდება უკუგადატანა ფსიქოტრავმასთან
მუშაობის პროცესში.

გიორგი დალაქიშვილი

*სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის
მეცნიერებათა და ხელოვნების ფაკულტეტზე ფსიქოტრავმატოლოგიის მაგისტრის
აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნის შესაბამისად*

ფსიქიკური ჯანმრთელობა

სამეცნიერო ხელმძღვანელი : პროფ.ნინო მახაშვილი,

თანა-ხელმძღვანელი : პროფ.ჯანა ჯავახიშვილი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

2024

სარჩევი

განაცხადი	0
აბრევიატურები	1
აბსტრაქტი	1
Abstract	2
შესავალი და პრობლემის დასაბუთება	3
კვლევის მიზანი	4
ლიტერატურული მიმოხილვა.....	4
ისტორია და თეორიული ჩამოყალიბება	6
კლინიკური ინსაიტები და ევოლუცია	6
კატეგორიზება და ანალიზი:	6
უკუგადატანა ტრავმა თერაპიაში	15
გადატანა და უკუგადატანა	21
კულტურული უკუგადატანა	21
კვლევის მეთოდი	24
მონაცემთა ანალიზი.....	24
შედეგები.....	25
1.თვისებრივი კვლევის შედეგები	25
თემა : მნიშვნელოვანება და შედეგები	25
თემა : უკუგადატანის ჯგუფური ტიპები	26
თემა : კონტრტრანსფერის გამოვლენისა და იდენტიფიცირების ვადა	27
თემა : პტსა - კპტსა / ტრავმა - გამორჩევა.....	28
თემა : უკუგადატანის გამომწვევი მიზეზები.....	29
თემა : უკუგადატანის იდენტიფიცირება.....	30
თემა : კონტრტრანსფერის გამომწვევი შინაარსები.....	32
თემა : გამკლავების მექანიზმები	32
თემა : გამკლავების მექანიზმის მაგალითი.....	33
2.რაოდენობრივი კვლევის შედეგები.....	37
ლიმიტაციები	38
3.შემთხვევის ანალიზი.....	39

შემთხვევის ანალიზი #1.....	39
1 შემთხვევის ანალიზის დასკვნა.....	41
შემთხვევის ანალიზი #2	42
2 შემთხვევის ანალიზის დასკვნა.....	44
დასკვნა და დისკუსია	44
კვლევის შეზღუდვები	46
ბიბლიოგრაფია	47
დანართები	49
დანართი 2 - თვისებრივი კვლევის კითხვარი - ღია კითხვები ღია კითხვები	49
დანართი 3 - რაოდენობრივი კვლევის კითხვარი - ლიკერტი / TRQ.....	50

განაცხადი

როგორც წარდგენილი ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს
ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე
გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს,
რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების
შესაბამისად.

გიორგი დალაქიშვილი

17/04/2024

აბრევიატურები

პტსა - პოსტ-ტრავმული სტრესული აშლილობა; პტსრ- პოსტ-ტრავმული სტრესული რეაქცია, კტ - კონტრტრანსფერი, TRQ - Therapist Response Questionnaire, CT - კონტრტრანსფერი, უკუგადატანა.

აბსტრაქტი

უკუგადატანის (კონტრტრანსფერი ან კონტრგადატანა) კონცეფცია ფსიქოანალიტიკურ თეორიას ეკუთვნის, თუმცა ამ მოვლენას ნებისმიერ თერაპიულ პროცესში ვხვდებით, ჩვენი კვლევის მიზანია ტრავმურებულ პაციენტებთან მუშაობის პროცესის, უკუგადატანის ფორმების შესწავლით გავზარდოთ ცნობიერება ამ საკითხის მიმართ, რათა უკეთ შევძლოთ ეთიკური დილემებისა და გამოწვევების კონტროლი.

უკუგადატანა ეხმარება თერაპევტებს დაარეგულირონ მათი ემოციები თერაპიულ ურთიერთობაში, მაგრამ ამასთანავე აძლევს მნიშვნელოვან ინსაიტს რისი გამოწვევა შეუძლია ან ცდილობს კლიენტი.

კვლევის პროცესში შევისწავლეთ, ქართველი ფსიქოთერაპევტები, (26) რომლებიც მუშაობენ ფსიქოტრავმასთან დაკავშირებულ მდგომარეობებთან, რა ფორმითა და შინაარსებით იკვეთება უკუგადატანა მათ სამუშაოში და რა ტიპის გამკლავების მექანიზმებს მიმართავენ.

აღნიშნული კვლევის მიხედვით, გამოიხატა რომ, ტრავმული გამოცდილების მქონე ადამიანები გამორჩეულად ფიგურირებენ პრაქტიკულად ყველა ცნობილ თერაპიულ დილემაში და ხშირად ეს დაკავშირებულია ძლიერ უკუგადატანის რეაქციებთან.

გამოიკვეთა, რომ ქართველ თერაპევტთა გამკლავების მექანიზმები და უკუგადატანის შინაარსები გამოკვეთილად არ განსხვავდება საერთაშორისო კვლევის შედეგებისგან,

კვლევაში მონაწილეთა უმეტესობა (42%) ადასტურებს, რომ ტრავმასთან მუშაობისას, უკუგადატანის რეაქციები და შეგრძნებები აღსანიშნავად, მძაფრი და ამბივალენტურია, უკუგადატანის მწვავე შედეგებთან გამკლავების მეთოდად ასევე უმეტესობა (50%) სუპერვიზიის მეთოდს ასახელებს.

Abstract

Countertransference (CT) concept, belongs to psychoanalytic theory, nonetheless we encounter this topic in every psychotherapeutic process, therefore our research purpose is to observe forms of CT with Georgian therapists while working on psychotrauma, and raise information about this topic and solve following ethical problems and dilemmas.

CT helps therapist, to regulate their emotions, in therapeutic alliance, but also gives, important insights, what could cause by client.

In the process of research, we studied Georgian psychotherapists, (26) who work with conditions connected to psychological trauma, what kind of narratives and forms represents CT in their work and what types of coping mechanisms they have to manage process.

Trauma victim clients are most of the time mentioned in every ethical dilemma, which is connected to CT reactions, also CT is also one of the main process in work with survivors of sexual trauma, they have crucially vivid reactions and it creates risks for them to be an object of CT. According to this study Georgian psychotherapists has not different reactions, narratives and coping strategies of CT, from international study results. Most (42%) of participants agrees that, working with trauma makes CT reactions really harsh, intense and ambivalent, coping mechanisms and managing types used by therapists, against acute results of CT, most of them (50%) points to supervision.